

Barach Obaman ja Dmitry Medvedivin vaihtoehdot

Venäjän politiikan johtaminen voi muuttua, jos Barack Obama (s. 4.8.1961) luo Yhdysvalloissa uudenlaista politiikkaa. Venäjällä poliitikot ovat olleet optimisteja muutosta kohtaan, mutta myös kovasanaisia.

Syntykö kumppanuus?

Sergei Medvedev, Moskovan taloustieteellisen koulun professori, piirsi 17.3.2006 Ulkopoliittisessa instituutissa (UPI) matriisiin EU:n ja Venäjän keskinäisten suhteiden vaihtoehtoja. Se on hedelmällinen myös Yhdysvaltojen ja Venäjän uusien suhteiden arviointiin. Professorin mukaan Putinin ensimmäisellä kaudella vallitsi autoritaarinen modernisaatio, mutta toisella kaudella liberaali globaalisuus olisi kaventunut. Syitä tähän kaventumiseen hän ei kuitenkaan esittänyt.

Medvedevin presidenttikausi Georgian sodan tähden ei ole ilmeisemmin poikennut merkittävästi Putinin toisen kauden ilmapiiiristä. Vuosi 2009 alkaa uudessa tilanteessa, kun Venäjä menettää Bushiin sopivat viholliskuvat. Muuttuuko kansainvälinen ilmapiiiri? Muuttuuko Venäjän politiikka liberaaliksi modernisaatioksi, jossa sallitaan poliittista pluralismia?

Onko Venäjä valmis taloudelliseen oikeudelliseen harmonisointiin Euroopan ja Yhdysvaltojen kanssa? Professorin mukaan nyky-Venäjä on kärsinyt byrokraattisen kapitalismin imago-ongelmista. Uudessa kumppanuudessa voisi ehkä syntyä vapaa talousalue, turvallisuusyhteistyö ja viisumivapaus. Demokraattina Obama tuskin kuitenkaan vahvistaa talouskriisissä republikaanien talouspoli-

tiikkaa. Suurvaltojen protektionistinen talouspolitiikka saattaa nyt saada tukea hyvästä keskinäisestä kumppanuudesta.

Toinen vaihtoehto on jättäytyä jo vanhaan argumentaatioon. Viollis- ja uhkakuviin jättäytyessä johtajuuden perustelua varten säilytetään visa- ja rajamuurit, energiasurssien kilpailun ja muut geopolittiset haasteet. Korruptio, huono laatu ja tehottomuus eivät poistu. Länsi "sietää" Venäjää energiavarojen tähden.

Euroedustaja Lasse Lehtinen ennätti ennustaa Iltalehdessä 6.11.2008, että Obaman valinnan tähden Suomessa antiamerikkalaisuus vähentyisi ja Nato-myönteisyys vahvistuisi. Sitä vastoin Pekka Visuri ei tehnyt yhtä rohkeita päätelmiä Yhdysvaltain presidentin vaihdoksesta suomalaisen Nato-käsityksiin. Obaman suhdetta Venäjään uskottiin kuitenkin sovitteluvaksi.

Obama vuoropuheluun Venäjän kanssa

Venäjällä poliitikot ja sanomalehdet ovat johdonmukaisesti luottaneet, ettei Obama seuraa demokraattien huonoa perinnettä Venäjä-suhteissa. Yhdysvaltojen talouskriisi pakottaa hänet luopumaan kalliista sodankäynnistäkin. Obama on itse luvannut nostaa kahdenväliset suhteet uudelle tasolle. Sitä vastoin McCain oli vaatinut, että Venäjä suljettaisiin G-8-maiden ulkopuolelle.

Obaman politiikkaa on toki pelätty arvaamattomaksi. Viktor Kremjenjuk moittii, että Obama sanoi vähät sanansa Venäjistä aina paheksuen. Vladimir Anokhin on pitänyt Obaman myönteisenä piir-

teenä ulkopoliittista varovaisuutta. Anokhinin mukaan Obaman Venäjä-suhteisiin syntyy huolestuttavia seikkoja presidentin läheisten neuvonantajien ja ystävien tähden: Zbigniew Brzezinski ja Madeleine Albright ovat molemmat "Venäjän parjaajia".

Kaikki edellytykset vuoropuhelulle säilyvät toki. *Izvestija-lehti* esittää suoran pyynnön, että "vaalien retoriikkaa voisi nyt unohtaa: Valkoisen talon uuden omistajan on joka tapauksessa pakko rakentaa rakentavia ja käytännöllisiä suhteita Venäjän kanssa".

Venäjällä on koettu myös iloa siitä, että Ukrainan presidentille ja monelle muullekin itäisen Euroopan maalle Obaman voitto oli pettymys. Kiinnostavaa on tarkkailla, miten itäisen Euroopan asenteet Venäjää kohtaan kehittyvät, kun nämä eivät saa enää tuekseen Bushin poliittista retoriikkaa.

Ovatko presidentit panttivankeja talouskriisille?

Komsomolskaja pravda -lehdessä Mihail Leontiev vertasi Obaman tilannetta Gorbatshoviin: Obama lupaa muutoksia ja tässä häntä voi verrata Gorbatshoviin. Silloin Neuvostoliitto ja nyt Yhdysvallat ovat järjestelmältään kriisissä. "Sillä ei ole lopulta merkitystä, kuka on johdossa. Obama on niin kuin Gorbatshov: panttivanki tilanteelle".

Kansainvälisillä uutiskanavilla on ihmetelty, että presidentti Dmitry Medvedev moitti välittömästi Obaman valinnan jälkeen Yhdysvaltoja Georgian sodasta ja kansainvälisestä talouskriisistä. Lisäksi hän kertoi Iskander-ohjusten sijoittamisesta Kaliningradin alueelle, mikäli Yhdysvallat toteut-

taa Puolan ja Tshekin alueella suunnitellun ohjuspuolustusjärjestelmän. Venäjän presidentin puhetta on kutsuttu Obaman ensimmäiseksi kansainvälisen politiikan testiksi. Toisaalla on havaittu, että kovia sanoja kehysti avoin kutsu kumppanuuteen ja hyviin suhteisiin Venäjän kanssa.

Deutsche Welle kirjoitti happamasti, että "Venäjän presidentti ei onnitellut Obamaa lainkaan, vaan ilmaisi vain epämääräisesti toivomuksen, että Obama parantaisi näiden kahden maan välisiä suhteita. Venäjän ensisijainen vastaus oli ilmoittaa aikovansa asettaa ohjuksia vastauksena Yhdysvaltain ohjuspuolustus suunnitelmille Euroopassa".

Venäläisille Obama on parempi

Venäläisen *Levada-tutkimuskeskuksen* mukaan useimmat venäläiset kokivat Obaman paremmaksi ehdokkaaksi kuin McCainin. Demokraattisen puolueen kanssa uskottiin syntyvän toimiva vuoropuhelu. Venäjän varapääministeri Igor Sechin painotti yhteistyöhaluja. Kommunismisen puolueen johtaja Zjuzhanov näki amerikkalaisten pettynyt Bushiin.

Hän painotti globaalien kysymysten ratkaisemista Venäjän kanssa. Zhirinovskiy uskoi Obaman voiton luovan uuden aikakauden Yhdysvaltojen ja Venäjän suhteisiin. "On turha odottaa mitään pahenevaa: kaikki näkökohdat kertovat paremman puolesta". Zhirinovskiy ei usko Obaman kannattavan Georgian ja Ukrainan Nato-jäsenyyttä.

Juha Molari
molari@kauppatie.com

Venäläinen kulutus talouskriisin aikana

Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF:n) asiantuntijaryhmä luovutti marraskuussa 2008 loppulauseen Suomen talouden tilasta. Lausunto kertoo koruttomasti, ettei Suomi ole irrallinen saareke maailmanlaajuudessa rahoituskriisissä.

Inflaatio on kiihtynyt. Vuonna 2009 talouskasvu hidastuu 0,5 prosenttiin. Kauppakumppanien väimennyt talouskehitys ja kotimaisen kysynnän supistuminen tuovat epävarmuutta Suomeen. Myös ikääntyminen ja tuottavuuden hidastuminen uhkaavat talouskasvua.

Kaikkialla kulutus ei vähene

Romir-taloustutkimuslaitoksen marraskuussa 2008 julkaisema SCIF - Venäjän kansalaisten kotimaisen kulutuksen indeksi osoittaa, että suurten kaupunkien perheet alkoivat jonkin verran vähentää arkipäivän ostoksia myös Venäjällä kansainvälisen talouskriisin tähden. Indeksillä oli 13—19. lokakuuta 2008 94,1% ja 135,8%, kun vastaava indeksi oli viikkoa aiemmin 103,3% ja 159,3%. Tutkimus kuitenkin paljasti, että kulutuksen muutokset ovat erilaiset eri koteissa kaupungeissa. Moskovalaiset olivat vähentäneet päivittäistä kulutusta lähes 12%.

Alle miljoonan asukkaan kaupungeissa kulutus vähentyi 10,5%. Sitä vastoin yli miljoonan asukkaan kaupunkien talouskriisi ei saapunut: pietarilaisen ja muiden suurkaupunkien (lukuun ottamatta Moskovaa) väestön kulutus kasvoi 10,7%

edellisestä viikosta.

SCIF indeksi tarkkailee päivittäisen kulutustavaran kysyntää, hintaa, laatua ja määrää. Laskentaperusteena ovat indeksiä varten päivittäin saatavat tiedot yli 100 elintarvikeryhmästä ja ei-ruokatuotteista. Tutkimus suoritetaan Venäjällä yli 500 000 asukkaan kaupungeissa. Paneelissa on 8520 yksittäistä kuluttajaa. SCIF osoittaa myös yksityiskohtaisesti, mitä tuotteita ja missä, milloin, millä hinnalla sekä kuka on ostanut.

Valtaosa ei elä lainarahalla

Elokuussa 2008 Romir-taloustutkimuslaitos haastatteli 1499 venäläistä kuluttajaa ja selvitti näiden halukkuutta lainojen hankintaan. Vastaava tutkimus oli tehty myös kesällä 2007.

Tutkimuksen mukaan 12% haastatelluista aikoi etsiä lainarahaa lähitulevaisuudessa. Asunnon osto varten laina-aikomus oli 7%:lla ja autoa varten 10%:lla haastatelluista. Vain 4% haastatelluista kertoi, että heillä olisi auto lainana. Prosenttiluku oli aivan sama myös vuonna 2007.

Vuonna 2007 myytiin Venäjällä 2,4 miljoonaa autoa. Vuoden 2007 aikana 1,5—2 miljoonalla venäläisellä oli autovelkaa. Elokuun kyselyn mukaan 10% kaupunkilaisista aikoi ottaa autovelkaa, kun vuosi sitten vain 7% harkitsi autovelkaa. 7% kaupunkilaisista aikoi hakea asuntolainaa, mutta vain 1% tekisi sen seuraavan puolen vuoden aikana.

Valtaosa venäläisistä (80—90%) ei ole kuitenkaan käyttänyt kos-

kaan lainarahaa eikä ole suunnitellut sellaista asunnon tai auton hankintaa varten.

Näkykö kriisi kauppoissa?

Suomalainen iltapäivälehti pelotteli uutisella, jonka mukaan Venäjällä kauppojen hyllyt ovat tyhjiä. Mikäpä pelottaisi suomalaisia enemmän kuin nälkäiset venäläiset?

Venäläinen *VTsIOM* -tutkimuslaitos selvitti loka-marraskuun 2008 aikana venäläisten tunteuksia kauppojen tarjonnasta. Vain 19% haastatelluista koki, että viimeisten kolmen viikon aikana tarjonta olisi ehkä heikompa kuin aiemmin. Näistä valtaosa ei ollut varma asiasta. Vain 3% koki varmana, että tavaroiden tarjonta oli kaventunut. 71% venäläisistä ei ollut kokenut mitään tuotevalikoiman kaventumista.

Lisäksi 9% kieltäytyi vastaamasta, koska eivät osanneet arvioida mahdollista muutosta. Tuotevalikoiman kaventuminen koettiin yleisemmin Luoteis-Venäjän ja Uralin sekä Moskovan ja Petersburgin alueiden ihmisten keskuudessa. Keskkikokoisissa kaupungeissa ja kylissä ei juurikaan havaittu mitään muutosta. Kriittisimmät vastaukset tulivat korkeaan elintasoon oppineilta kuluttajilta.

Venäläinen arvostaa tavaraa

Dvorkovich on arvioinut, että inflaatio jäisi Venäjällä vuonna 2008 alle 14%:iin. Marras- ja joulukuun 2008 inflaatiota ei uskota sen suuremmaksi kuin mitä se oli

Строительство коттеджей

Ремонт квартир и частных домов

Продажа земли и оформление всех документов

Говорим по-фински и по-русски

+358 46 812 1801
+358 46 811 5515
E-mail: hankinta@offwall.fi
www.offwall.fi

Venäjän GPS-kartat Garmin-paikkatimille

Ruslan Books Oy
Lapinlahdenkatu 1 C
00180 Helsinki (Kamppi)
puh: 09 27270717, fax: 09 27270720
e-mail: software@ruslania.com

voit tilata myös netti-kaupastamme
www.ruslania.com

Всё! Хватит подметать! Быстрее ознакомьтесь с Suomen Imurikeskus техникой.

Ищем дистрибьюторов.

www.suomenimurikeskus.fi
Тел. +358 2 576 700 E-mail eurovac@suomenimurikeskus.fi

ПРОМЫШЛЕННЫЕ ЦИСТЕРНЫ И СТАЛЬНЫЕ КОНСТРУКЦИИ ВОДНАЯ РЕЗКА

Salamäentie 90, 32500 Oripää
tel. +358-2-763 6680, fax +358-2-766 1231
reima.toropainen@virtor.fi **www.virtor.fi**

Подрядные строительные работы в Восточной Финляндии

- **Новое строительство и ремонт:**
  - дачи
  - частные и секционные дома
  - бревенчатые дома
- **А также в продаже готовые построенные объекты в Эно:**
  - дачи готовые и строящиеся
- **в Йенсуу:**
  - квартиры в этажных домах, отремонтированные
  - квартиры в секционных домах, также строятся новые

Спрашивайте доп. информацию и фото по: petri.klemm@telemail.fi
RAKENNUS P.KLEMM OY
Kauppatie 23, 81200 Eno Tel. +358 500 197473

Компания Savon Järvitalot Oy предлагает:

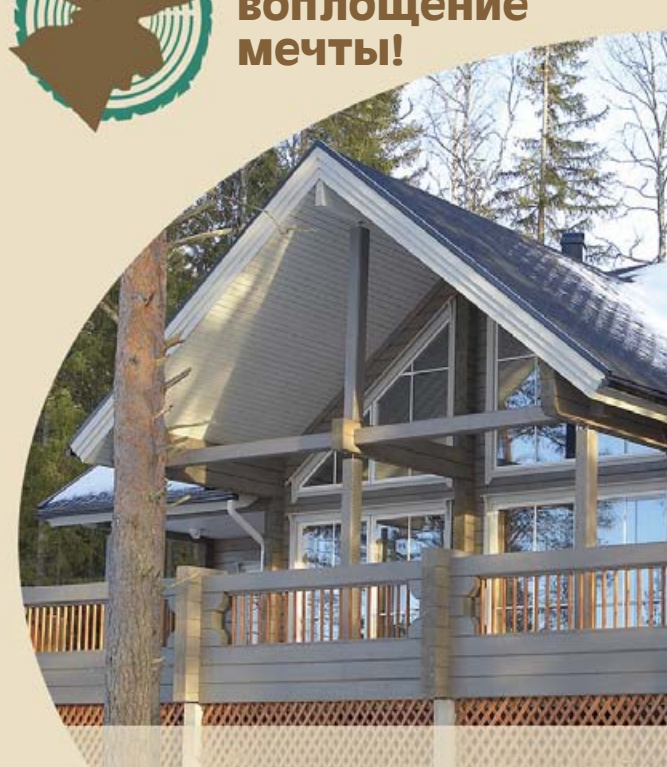
- Строительство "под ключ" дач и загородных коттеджей
- Новые готовые дома на озёрах
- Большой выбор участков под строительство

Работаем в Южной и Восточной Финляндии

Дом в Финляндии Savon Järvitalot Oy
www.savonlinna.fi
+7 911 1515188
+358 50 926 9753 (русс. яз.)
+358 44 567 0540 (финск. яз.)
e-mail: savonjarvitalot@mail.ru

LUOMAN Finland

Свой деревянный дом — воплощение мечты!

Luoman Log Homes Oy
Тел. + 358 456770021 **www.luomanloghomes.fi**
Тел. + 7(812) 913 0805 **mail@domik.fi**
(Говорим по-русски) **sav@luomanrus.com**